

Allt om tro

” Jag har fått höra om gripande livsöden men också berättelser om hopp och gemenskap.

Skådespelerskan och programledaren Klara Zimmergren lanserar en julkampanj för Räddningsmissionens arbete för att motverka hemlöshet.

FOTO: SANDRA MALMTOFT, RÄDDNINGSMISSIONEN

”Jag tror på Gud som historiens

– Ingen kan hålla jämna steg med Jesus och med Gud, de är alltid steget före, säger Harry Månsus, baptistpastor, författare och kanske den mest kände svenska ekoteologen på 1900-talet. Som 80-åring kom i somras hans bok *Sången om Livet*, med tydlig blinkning till Frank Mangs, som gav ut en bok med samma titel på 1950-talet. *Själv säger Månsus: ”Det var mötet med Bibelns profeter som sprängde loss mig ur traditionens grepp och förde ut mig i ett öppet andligt landskap.”*

Harry Månsus, född 1941, läste teologi vid det baptistiska seminariet i Rüschlicon i Schweiz och blev senare lärare vid Betelseminariet. Men sitt engagemang har han sträckt långt utanför kyrkans gränser. Böcker som *Shalom Jord* och *Vägen hem* har format en skapelse-teologi för många unga kristna, och han har också varit engagerad inom Tolvstegsrörelsen, Anonyma Alkoholister och grundade Brommadiologen som en mötesplats för kristen recovery och alternativ andlighet. Men engagemanget har också handlat om fredsrörelsen och inte minst pilgrimsrörelsen – och det är till den senare som han riktar sig i boken *Sången om Livet*, som kom i somras.

Bibelteolog

– Det kändes som ett ganska stort motlut att skriva en sådan bok som jag har gjort, att skildra Bibelns stora berättelse för människor som faktiskt vill fördjupa sig i den. Jag är bibelteolog, det är min kallelse, samtidigt vet jag att jag lever i en kultur där Bibelns stora berättelse håller på att raderas ut under de senaste 100 åren, säger Harry Månsus.

– Jag läste vad Jonas Gardell skrev i Expressen häromveckan, om vilken förlust det är att den bibliska berättelsen snart är förlorad. Vi förstår inte ens vissa av våra bästa författare som har haft en sådan referensram, det är min utgångspunkt. Men sedan vill jag rikta Bibelns budskap så nära vår tids existentiella och ekologiska frågor som jag någonsin kan. Jag vet ändå att jag har ett visst förtroendekapital tack vare mina böcker från

1980-talet som beskrivits som de första ekoteologiska böckerna på svenska.

En viss förståelse för skapelsens betydelse har ändå funnits länge i frikyrkorna? Men varför har kopplingen mellan berättelsen om skapelsen och den värld vi lever i tunnats ut?

– Det är en enormt stor fråga. En del av frikyrkligheten, speciellt tidigare, har sett det som att jorden är en rivningskåk. Vi ska flytta till en stad ”ovan molnen”. Man har tänkt att det är oandligt att syssla med naturen, miljön och freden, svarar Harry Månsus.

FOTO: PRIVAT

” Så länge vit-sippsmattan rullas ut i Norden och flyttfåglarna kommer, så ser jag att Gud fortsätter.

Harry Månsus, baptistpastor, författare och ekoteolog

– Det är inte så långt borta: I vissa karismatiska sammanhang på 1980-talet mötte jag invändningen, att när jag arbetade med fred och miljö var jag på Antikrists sida även om jag ville väl. Därför att den onde är nedslängd till jorden, och han sätter igång de här freds- och miljörrörelserna så att han ska ha någon plats kvar att förleda människorna på.

Men så tänkte väl långt ifrån alla i frikyrkorna?

– Nej, det var en bestämd ström-fåra, även om den var ganska stark och högljudd ännu på 1980- och 1990-talet. Sedan har vi den

andra sidan som har hakat upp sig på att man inte ska ta Bibeln så bokstavligt så man hamnar i konflikt med naturvetenskapen, vad man lär sig i gymnasiet och så vidare. Det där har påverkat många i frikyrkan under lång tid och även utanför frikyrkan.

– Personligen har jag den hållningen att Gud överlåter till varje ny generation att följa honom i spåren, hur han har skapat världen med den bästa information man kan få om verkligheten. Jag brukar säga att det hade varit grymt om relativitetsteorin hade uppenbarats för Abraham. Då hade han snart inte haft någon gemensam brygga till de människor han levde bland.

Varför ”Sången om livet”?

– Frank Mangs skrev en epokgörande bok som hette *Sången om livet* redan på 1950-talet. Den bearbetade jag, och den kom ut som ett samarbete mellan honom och mig. Nu ville jag språkligt och även innehållsmässigt bevara något av det som väckelsekristendomen stod för. Nämligen att man talar hjärtats språk och inte bara hjärnans. Hur intellektuellt rätt vi än har om planetens utsatta öde behövs också ett känslomässigt språk, en beröring, för att vi ska förändras i verkligheten, fortsätter Harry Månsus.

– Jag vet att min bok för somliga påminner mer om Mumin-dalen än om naturvetenskap och fin teologi. Jag har ett känslomässigt språk, ett hjärtats språk, som man säger i Tolvstegsrörelsen. Det har jag fått delvis från min hembygd, från skärgårdens människor och från tältmöten där. Och det språket vill jag inte lämna. Men jag vill lyfta in det i vår tids frågor.

– Där finns en besvikelse och sorg hos mig: de som förmedlade det språket till mig, de lever delvis kvar i de här tankebanorna. När jag kom hem till Österbotten (i Finland) sade man ofta: ”Men Mangs pratade aldrig om fred och miljö”, och det är sant. Samtidigt är det min övertygelse att Gud ligger alltid före i historien. Ska vi förmedla ett budskap från honom måste vi på något sätt vara spårhundar som känner vittringen av vad Gud i vår värld idag engagerar sig i.

– Det var det som profeterna gjorde. Men jag ser teologin som

EKOTEOLOG. – Jag lämnar världen åt Gud som orkar sköta den, jag lever en dag i taget. teolog. På bilden tillsammans med hustrun Lea.

en väldigt dynamisk företeelse. Ingen kan hålla jämna steg med Jesus och med Gud, de är alltid steget före.

– Man tycker att mycket av det jag pratar om kring väckelsen och Mangs är nostalgi. Men

för mig är det fråga om att hitta evangeliets befriande kraft i förhållande till vår tids existentiella frågor.

Vi kommer in på hans erfarenheter som etisk rådgivare hos Tolvstegsrörelsen.